

Konu	:	Mevsimlik Tarım İşçilerine Yönelik Sosyal Destek Uygulamaları ve Güncel Durum
Açıklama	:	Mevsimlik tarım işçiliği, ülkemizde hem tarımsal üretimin sürekliliği hem de kırsal kesimde istihdamın desteklenmesi açısından önemli bir yere sahiptir. Ancak işçilerin karşı karşıya kaldığı barınma, sağlık, eğitim ve sosyal güvence gibi alanlardaki temel ihtiyaçları, kamu kurumlarının çok yönlü müdahalesini gerektirmektedir. Son dönemde ilgili kurumlarca yürütülen iyileştirme çalışmaları ile geçici yerleşim alanlarının altyapısı güçlendirilmiş, mobil sağlık ve eğitim birimleri yaygınlaştırılmış, kayıtlı çalışma ve sosyal güvenlik modelleri teşvik edilmiştir. Kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi amacıyla, mevsimlik işçiliğe ilişkin mevcut durum ve uygulamaların öne çıkan yönleri aşağıda sunulmaktadır.
Tarih	:	08.08.2025

Tarım sektörünün dönemsel ihtiyaçlarına cevap veren mevsimlik işçilik uygulaması, ülkemizde uzun yıllardır süregelen bir istihdam modelidir. Özellikle düşük gelir gruplarına mensup bireylerin başvurduğu bu çalışma biçimi, bir yönüyle geçim kaynağı sağlarken, diğer yandan önemli sosyal sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle, mevsimlik işçilik sadece tarımsal üretimin bir parçası olarak değil, aynı zamanda sosyal politika konusu olarak da ele alınmalıdır.

SOSYO-EKONOMİK KATKILAR

Mevsimlik tarım işçiliği, aşağıdaki başlıklarda olumlu katkılar üretmektedir:

- Kırsal istihdamın desteklenmesi,
- Tarımsal üretimin sürekliliğine katkı,
- Kadınların ve genç bireylerin geçici gelir elde etme imkanı,
- Göç edilen bölgelerde ekonomik canlılık oluşması.

TEMEL SORUN ALANLARI

Uygulamada gözlemlenen başlıca sorunlar aşağıda özetlenmiştir:

- Sosyal güvence eksikliği ve kayıtdışılık,
- Geçici yerleşim alanlarında altyapı ve hijyen yetersizliği,
- Eğitim çağındaki çocukların eğitime erişiminde süreklilik sorunu,
- Sağlık hizmetlerine sınırlı erişim,
- Uzun çalışma süreleri ve düşük ücret düzeyi,
- Göç edilen yerleşim alanlarında sosyal dışlanma ve uyum güçlükleri.

MEVCUT KAMUSAL UYGULAMALAR

Kamu kurumları ve yerel yönetimler tarafından son yıllarda yürütülen bazı iyileştirme çalışmaları aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- Mobil sağlık taramaları ve gezici sağlık birimlerinin sahaya yönlendirilmesi,
- Geçici eğitim sınıfları ve taşınabilir eğitim uygulamaları,
- Geçici konaklama alanlarında altyapı desteği (su, kanalizasyon, elektrik),
- Sosyal yardım modellerine dahil edilmeyi kolaylaştıran kayıt sistemleri,
- İşverenlerle sözleşmeli çalışmanın teşvik edilmesi.

POLİTİKA ÖNERİLERİ VE STRATEJİK ADIMLAR

Mevsimlik işçiliğin daha sağlıklı ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşması için aşağıdaki önlemlerin öncelikli olarak hayata geçirilmesi önerilmektedir:

- Geçici yerleşim alanlarının standartlara uygun biçimde yapılandırılması,
- Mobil sağlık ve eğitim hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve takibi,
- Kayıtlı istihdamın teşviki ve sosyal güvenceye geçiş süreçlerinin kolaylaştırılması,
- Eğitim çağındaki çocuklar için telafi ve destekleme programlarının geliştirilmesi,
- Kadın işçilerin özel durumlarına uygun sağlık ve sosyal hizmet modellerinin sunulması,
- Uyum ve sosyal bütünleşme faaliyetlerinin göç edilen bölgelerde planlı şekilde yürütülmesi.

İLGİLİ KAMU KURUMLARININ MEVCUT ÇALIŞMALARI VE SAĞLANAN DESTEKLER

Mevsimlik tarım işçilerinin yaşam ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi amacıyla çeşitli bakanlıklar tarafından çok yönlü çalışmalar yürütülmektedir. Aşağıda, ilgili kurumların bu alandaki faaliyetleri özetlenmiştir:

1. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYDV) aracılığıyla, gelir kriteri uygun olan mevsimlik işçi ailelerine düzenli ve geçici nakdi yardımlar sağlanmaktadır.

Eğitim, barınma, kırtasiye ve yakacak yardımları, göç dönemlerinde çocuklu ailelere öncelik verilerek uygulanmaktadır.

Kadınlara ve çocuklara yönelik psikososyal destek hizmetleri sağlanmakta, bu grupların göç sürecinde yaşadığı travmaların azaltılması hedeflenmektedir.

Bazı bölgelerde gezici sosyal hizmet ekipleri, mevsimlik işçilerin konakladığı alanlarda görev yapmaktadır.

2. Tarım ve Orman Bakanlığı

Mevsimlik işçi çalıştıran tarımsal işletmelere yönelik bilgilendirme ve rehberlik çalışmaları yürütülmektedir.

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) ve İl/İlçe Tarım Müdürlükleri vasıtasıyla, çalışma koşulları denetlenmekte ve çocuk işçiliğin önlenmesine dönük izleme yapılmaktadır.

Bazı bölgelerde, mevsimlik işçiler için örnek geçici yerleşim alanları (prefabrik, konteyner, çadır kent) kurulmuş ve bu uygulamalar yaygınlaştırılmaya çalışılmaktadır.

3. Sağlık Bakanlığı

Mevsimlik tarım işçiliği, ülkemizde hem tarımsal üretimin sürekliliği hem de kırsal kesimde istihdamın desteklenmesi açısından önemli bir yere sahiptir. Ancak işçilerin karşı karşıya kaldığı barınma, sağlık, eğitim ve sosyal güvence gibi alanlardaki temel ihtiyaçları, kamu kurumlarının çok yönlü müdahalesini gerektirmektedir.

Mevcut Kamusal Uygulamalar

Kamu kurumları ve yerel yönetimler tarafından son yıllarda yürütülen bazı iyileştirme çalışmaları aşağıdaki gibi özetlenebilir:

“Mevsimlik Tarım İşçileri” konu başlıklı 2024/5 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi 27 Nisan 2024 tarihli ve 32529 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Genelge

çerçevesinde; birinci basamak ve koruyucu sağlık hizmetleri, illerde İl Sağlık Müdürlüklerinin koordinasyonunda toplum sağlığı merkezleri (TSM)/İlçe Sağlık Müdürlükleri tarafından mevsimlik tarım işçileri ve ailelerine mobil sağlık ekipleri ile yerinde sağlık hizmeti verilmektedir. Bu hizmetler; poliklinik hizmetleri (teşhis ve tedaviyi kapsayan), gebe-bebek-çocuk izlemleri, bulaşıcı hastalıkların kontrolü, salgının önlenmesi, bağışıklama, bulaşıcı olmayan hastalıklarla mücadele, kronik hastalıkların taranması ve izlemi, çevre sağlığı hizmetleri, kanser taramaları, eğitimler vb şeklinde sunulmaktadır.

Politika Önerileri Ve Stratejik Adımlar

Mobil sağlık ve eğitim hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve takibi.

Sağlık Bakanlığı tarafından;

Mobil sağlık hizmetleri (toplum sağlığı, aile hekimliği hizmetleri, bağışıklama, gebe-bebek-çocuk izlemleri, taramalar vb.) mevsimlik işçilerin yoğun olduğu alanlara yönlendirilmekte ve temel sağlık kontrolleri yapılmaktadır.

Aşılama takvimine dahil çocuklara yönelik uygulamalar sahada sürdürölmekte, bulaşıcı hastalıkların önlenmesine önem verilmektedir.

Kadınlara yönelik üreme sağlığı, doğum öncesi ve sonrası bakım konularında gezici sağlık personeli aracılığıyla destek verilmektedir.

Sağlık okuryazarlığı eğitimi kapsamında hijyen, su tüketimi ve temel koruyucu sağlık önlemleri hakkında bilgilendirme yapılmaktadır.

4. Milli Eğitim Bakanlığı

Mevsimlik Tarım İşçileri ile İlgili 2024/5 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile mevsimlik tarım işçileri ile göçer ve yarı göçer ailelerin çocuklarının eğitim ve öğretime erişimini sağlamak amacıyla yapılacak çalışmalarda ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları ile sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları ulaşım, barınma, eğitim, sağlık, güvenlik, sosyal çevre ile ilişkiler ve benzeri konularda ihtiyaç duyulabilecek her türlü desteğin sağlanacağı belirlenmiştir. Genelge kapsamında "İl / İlçe Mevsimlik Tarım İşçileri İzleme Kurulu" oluşturulacak ve bu kurulun eğitim ve öğretime ilgili alacağı kararlar titizlikle uygulanacaktır.

Temel Eğitim Genel Müdürlüğünün (okul öncesi, ilkokul, ortaokul) "Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer ve Yarı Göçer Ailelerin Çocuklarının Eğitime Erişimi" konulu 2024/52 sayılı Genelgesi; Öğrencilerin eğitim ve öğretime erişimini sağlayacak tedbirleri almayı, gelen ve giden öğrencilerin tespitini yapmayı, öğrencilerin gittiği yerde okula naklini alarak eğitime devamını sağlamayı, akademik başarısızlıktan kaynaklanan devamsızlıkların önüne geçmeyi, öğrencilerin öğrenme kayıplarını gidermek için telafî programı düzenlemeyi, sürece dâhil edilen öğrencilerin beklenen

öğrenme seviyesine ulaşmasına yardımcı olmayı, eğitim kademelerinde ortaya çıkması muhtemel uyum sorunlarını önlemeyi, öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimlerinin desteklenmesini sağlamayı hedeflemektedir. Bu çalışma MEB Temel Eğitim Genel Müdürlüğünün koordinesinde yürütülmektedir.

Ayrıca; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Uluslararası Çalışma Örgütü uhdesinde 2-3 Aralık 2024 tarihlerinde Şanlıurfa’da gerçekleşen “Mevsimlik Tarımda Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi Projesi” kapsamında çocuk işçiliğinde mücadelede görev alan ilgili kamu kurumlarından temsilcilerinin katılımıyla bir toplantı gerçekleştirilmiştir. “Paydaşlarla Saha Ziyareti Programında” ilgili kamu kurumlarından temsilcilerinin katılımıyla yapılan değerlendirme toplantısında ise; mevsimlik tarımda en çok göç veren il olan Şanlıurfa özelinde tüm paydaşlarla iş birliği ve görev alanlarına göre projenin desteklenmesi ve sürdürülebilirliğine yönelik yapılacaklar istişare edilmiştir.

Mevsimlik tarım işçisi ve göçer aile çocuklarının eğitime erişimine yönelik MEB Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen çalışmalar şu şekildedir:

- İl Eylem Planları Hazırlık Çalıştayı

Bakanlığımızın Genelgesinin hayata geçirilmesine yönelik olarak il ve ilçe müdürlüklerinin hayata geçirebilecekleri çalışmaların örneklendirilmesi, konuya dair en çok çalışmaya ihtiyaç duyulan 7 ilçenin eylem planlarının hazırlanması sürecine uzman desteği sunulması amacıyla 19-21 Ağustos 2024 tarihleri arasında “Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer ve Yarı Göçer Ailelerin Çocuklarının Eğitime Erişimi Eylem Planları Hazırlık Çalıştayı” düzenlenmiş ve çalıştay sonunda ortaya konan örnek eylem planları bir kılavuz ile birlikte illere gönderilmiştir.

- İl Eylem Planları

“İl Yürütme Kurulları” tarafından hazırlanan İl Eylem Planları Eylül ayında Genel Müdürlüğümüze gönderilmiştir. 2025 yılına ait İl Eylem Planları güncellenerek Eğitim Hizmetleri İl Raporu ile birlikte ocak ayında Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne gönderilmiş ve Raporlama faaliyetleri tamamlanmıştır.

- Kamu Kurumları Arası Koordinasyon

Bakanlığımız tarafından 27 Kasım 2024 tarihinde “Mevsimlik Tarım İşçisi Ailelerin Çocuklarının Tespitinde ve Eğitime Erişim Durumlarının Takibinde Kamu Kurumları Arası Koordinasyonun Geliştirilmesi Çalıştayı” düzenlenmiştir. Bu çalıştayda diğer kamu kurum ve kuruluşların görev ve sorumlulukları ile eğitime erişimlerinde yapılacak iyileştirmeler konuları görüşülmüştür. Çalıştay raporu hazırlanarak ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına gönderilmiştir.

- e-METİP ve e-Okul Yönetim Bilgi Sistemleri

Bakanlığımız tarafından yayınlanan 2024/52 sayılı “Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer ve Yarı Göçer Aile Çocuklarının Eğitime Erişimi” konulu Genelgesi kapsamında Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü ile birlikte çocuklarının eğitime erişimini sağlamak amacıyla tespit ve takiplerini yapmak üzere “Mevsimlik Tarım İşçisi ve Göçer Çocuklarının Eğitimi Okul Tespit ve Takip Modülü” modül çalışmaları tamamlanmıştır. Mevsimlik Tarım İşçisi ve Göçer Çocuklarının Eğitimi Okul Tespit ve Takibi Modülü’nün e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi üzerinden açıldığı ve nasıl kullanılması gerektiğine ilişkin kılavuz hazırlanmıştır.

Modül ile mevsimlik tarım işçisi ile göçer ve yarı göçer aile çocuklarının eğitime erişimi, tespit ve takiplerinin yapılarak kayıt altına alınması ve nakil işlemleri gerçekleştirilmektedir.

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü yaygın eğitim modüllerinin mevsimlik tarım işçisi aile çocuklarına yönelik kursların güncellenmesi çalışmaları son aşamasına gelmiştir. Bu kapsamda; okul öncesinde yaş gruplarına yönelik (36-48 ay, 48-60 ay, 60-72 ay) toplam 9, ilköğretim ve ortaokul öğrencilerine yönelik sınıf düzeyinde akademik telafi kursu olarak 15, gelişim ve güçlendirme kurslarında 48 olmak üzere toplamda 72 adet kurs içeriği geliştirilmiştir.

Resmî süreçlerin tamamlanması ile birlikte kurs modülleri 2026-2027 eğitim öğretim yılında kullanılmaya başlanması planlanmaktadır.

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü’ne bağlı okullarda okul aidiyetinin artırılması ve engelleyici nedenlerin araştırılması amacıyla hem 1 adet genel rapor hem de 20 okul özelinde "Okul Aidiyetinin Artırılması ve Engelleyici Nedenlerin Araştırılması Raporu" hazırlanmıştır. Söz konusu raporlar sonucunda elde edilen bulgu, yorum, sonuç ve öneriler arasında “mevsimlik işçilik ve göç” kaynaklı devamsızlık nedenleri tespit edilmiştir.

Bu çerçevede, Mesleki Eğitim Politika Belgesinde de yer alan “2.3.12. Mesleki ve teknik öğretim kurumlarında öğrencilerin okula aidiyetini güçlendirici, mesleğine ilgisini artırıcı etkinlikler ve iş birlikleri geliştirilecektir.” faaliyeti kapsamında Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü’ne bağlı okullarla sınırlı olmak üzere “Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarında Okul Aidiyetinin Artırılması” konulu çalışma yürütülmekte olup 2025-2026 eğitim ve öğretim yılında duyurulması planlanmaktadır.

Ayrıca Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü ve Genç Hayat Vakfı (GHV) arasında 29 Temmuz 2025'te imzalanan protokol ile öğrencilerin okulda kalmaları, çocuk işçiliği ve akran zorbalığının önlenmesi hedeflenmektedir. Çocuklar ve mevsimlik tarım işçilerinin çocukları için eğitime erişim desteklenecek, akademik, sosyal ve duygusal gelişimleri için kurs ve etkinlikler düzenlenecektir. Psikososyal destek, kariyer planlama, yaşam

becerileri gibi konularda kapsamlı programlar sunulacak; öğretmen ve velilere eğitimler verilecek, öğrencilere burs imkânları sağlanacaktır.

Öte yandan, Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlarımızdaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kapsamında yapılan çalışmalar; eğitim kurumunun tür, kademe, özellikleri ile öğrencilerin ihtiyaçları, gelişim dönemi özellikleri ve risk altındaki öğrenciler dikkate alınarak ortak bir anlayış ve iş birliği içerisinde çalışmalar okul ve kurumlarda görev yapan rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar tarafından okulun ihtiyaçları göz önünde bulundurularak çalışmalar yürütülmektedir.

5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanununa Göre Verilen Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararlarının Uygulanması Hakkında Yönetmeliğin 13. Maddesi uyarınca çocuğun bir eğitim kurumuna gündüzlü veya yatılı olarak devamına; iş ve meslek edinmesi amacıyla bir meslek veya sanat edinme kursuna gitmesine veya meslek sahibi bir ustanın yanına yahut kamuya ya da özel sektöre ait işyerlerine yerleştirilmesi için eğitim tedbiri kararları uygulanmaktadır.

Öğrencilerimizin eğitim hayatını etkileyen olumsuzlukların önlenmesi için Bakanlığımız; öğrencilerin okul devamlılığını sağlamak amacıyla “Devamsızlığı Önleme” başlığı altında öğrenci, öğretmen ve velilerimizle yönelik çalışmalar yapmaktadır. Okuldan erken ayrılma/devamsızlık ile mücadele edilmesi amacıyla Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Projesi (ŞNT II) kapsamında Aile Psikoeğitim Programı, Akademik Becerileri Geliştirme Müdahale Programı ve Eğlenceli Eğitsel Grup Rehberliği Psikoeğitim Programları geliştirilmiştir. Söz konusu proje ile okuldan erken ayrılma ve okul devamsızlığını önleme ve müdahale programları geliştirilmiş olup bu programlar kapsamında eğitici eğitimleri düzenlenmiştir. Hazırlanan programlar ile öğrencilerin okul devamsızlıklarının azaltılması çalışmaları yürütülmektedir. Bununla birlikte okullarımızda yürütülen çalışmalarda kullanılmak üzere PİKTES ve UNICEF iş birliğinde yürütülen projelerde tüm öğrencilerin sosyal duygusal ve sosyal uyum becerilerinin geliştirilmesine yönelik içerikler hazırlanmıştır.

Öğrencilerin iş birliği yapma, etkili öğrenme, toplumsal yaşam, aile yaşamı gibi alanlarda yeterli olabilmelerini sağlayan ve akademik başarıyı destekleyen yönlerini geliştirmek için sosyal duygusal beceri programları oluşturulmuştur.

Bunun yanı sıra göç deneyimi yaşayan öğrencilerin okullara uyumunu kolaylaştırmak, öğrencilerin eğitim ortamlarından en üst düzeyde faydalanabilmeleri sağlamak amacıyla PİKTES iş birliğinde gerçekleştirilen Sosyal Uyum ve Rehberlik Etkinlikleri Projesi kapsamında pek çok içerik geliştirilmiştir. Proje kapsamında göç deneyimi yaşayan ve göç deneyimi yaşamayan öğrenciler arasında arkadaşlık ilişkilerini geliştirmek amacıyla etkinlikler hazırlanmış olup göç deneyimi

yaşayan öğrencilere, velilere, öğretmenlere ve göç deneyimi yaşamamış öğrencilere yönelik müdahale programları hazırlanmıştır.

Söz konusu programlar ile tüm öğrencilerin sosyal duygusal beceri gelişimleri ve sosyal uyum becerilerinin desteklenerek sosyal ve akademik başarı için rol oynayan birçok kazanım elde etmeleri amaçlanmaktadır.

5. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Kayıtlı istihdamın artırılması amacıyla, tarımsal üretim alanlarında çalışanlar için işveren-işçi ilişkisini belgeleyen sözleşme uygulamaları teşvik edilmektedir.

İŞKUR vasıtasıyla mevsimlik işçi kaydı yapılmakta ve bazı bölgelerde işçilerin sigortalanması desteklenmektedir.

Çocuk işçiliğin önlenmesine yönelik saha denetimleri ve rehberlik faaliyetleri sürdürülmektedir. Mevsimlik işçilerin sosyal güvenceye geçişini kolaylaştıracak pilot uygulamalar, belirli illerde hayata geçirilmiştir (örneğin GAP illerinde yapılan kayıtlı çalışma modeli çalışmaları).

6. İçişleri Bakanlığı / Valilikler / Kaymakamlıklar

Mevsimlik tarım işçisi gönderen ve alan il ve ilçede, mülki idare amirinin başkanlığında; o ildeki ve ilçedeki ilgili kurum ve kuruluşlar ile muhtarlar, işçi, tarım aracısı ve işveren (toprak sahibi/işleten) temsilcilerinin katılımı ile “İl/İlçe Mevsimlik Tarım İşçileri İzleme Kurulu” oluşturulmakta ve o il ve ilçede yürütülen faaliyetler, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri mevsimlik tarım işçiliği izleme ve değerlendirme kurulunda görüşülmek üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına gönderilmektedir.

Mevsimlik tarım işçisi olarak daimi ikametgâhı dışında bir başka ilde çalışmak amacıyla geçici olarak yer deştirenlerin ve ailelerinin kimlik bildirimleri, bu kişilerin yaşadıkları geçici yerleşim alanlarında doğrudan kolluk kuvvetlerince alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile elektronik ortamda paylaşmakta olup, bu bilgilerin e-METİP’e sürekli ve eksiksiz şekilde aktarılması için teknik altyapıya yönelik gerekli her türlü düzenleme Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı tarafından yapılmaktadır.

İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı tarafından mevsimlik tarım işçilerinin göç dönemlerinde yolculuklarının güvenli ve sağlıklı şekilde yapılabilmesi amacıyla göç alan ve göç veren yerler arasında trafik denetimleri artırılarak, mevsimlik tarım iscilerini taşıyan karayolu araçlarının 24.00- 06.00 saatleri arasında şehirler arası yolculuk yapmamaları için gerekli bütün tedbirler alınmaktadır.

7. Yerel Yönetimler ve Sivil Toplum Kuruluşları

Belediyeler, mevsimlik işçilerin barındığı alanlara çöp toplama, içme suyu sağlama, seyyar tuvalet, duş kabini ve ilaçlama hizmetleri sunmaktadır.

STK'lar özellikle kadın ve çocuklara yönelik eğitim, hijyen, sağlık kitleri dağıtımı ve sosyal uyum etkinlikleri yürütmektedir. Bazı belediyelerce mevsimlik işçilere yönelik gezici çocuk etkinlik merkezleri ve kreş hizmetleri sağlanmıştır.